

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C227 – CUL31**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 18 mei 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de evenementenlijst 3

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deontologie van VRT-journalisten die de overstap maken naar de politiek 7

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de evenementenlijst

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, tijdens de periode rond de Koningin Elisabethwedstrijd wordt elk jaar gediscussieerd over de zendtijd die de VRT aan deze wedstrijd besteedt. We weten dat dit klassiekemuziekconкурс momenteel als enig niet-sportieve evenement op de evenementenlijst is opgenomen.

In haar beleidsnota heeft de minister het volgende over de evenementenlijst gesteld: “De evenementenlijst zorgt ervoor dat de maatschappelijk meest relevante evenementen op het open net moeten worden uitgezonden en niet via betaaltelevisie. Deze lijst bevat op dit ogenblik bijna uitsluitend sportevenementen. De enige uitzondering is de Koningin Elisabethwedstrijd. De Vlaamse evenementenlijst maakt deel uit van een Belgische evenementenlijst, die werd opgemaakt na overleg tussen de drie gemeenschappen, en die werd ingediend bij de Europese Commissie. De beslissing van de Europese Commissie die deze Belgische lijst goedkeurde en publiceerde, wordt momenteel aangevochten door de Union of European Football Associations (UEFA) en de Fédération Internationale de Football Association (FIFA) voor het Gerecht van Eerste Aanleg van de Europese Unie. Los van wat het gerecht beslist, zal ik na afloop van deze gerechtelijke procedure de evenementenlijst herbekijken en, indien mogelijk, uitbreiden met zowel sportieve als andere, bijvoorbeeld culturele, evenementen. Om te vermijden dat bepaalde rechten worden verworven door omroeporganisaties die uitsluitend in andere landsdelen uitzenden waardoor de Vlaamse kijker verstoken zou kunnen blijven van beelden van belangrijke sportevenementen, zal ik ook onderzoeken of het mogelijk is om sportrechten verplicht aan te bieden per landsdeel.”

Volgens de informatie waarover ik beschik, wordt een uitspraak in de zogenaamde ‘FIFA-zaak’ de komende maanden verwacht. Hoewel onze evenementenlijst hierdoor niet rechtstreeks zal worden geraakt, mogen we niet uitsluiten dat de beslissing tot een aanpassing van onze lijst zal leiden.

De evenementenlijst is in artikel 153 van het nieuwe Mediadecreet opgenomen. Eind vorig jaar hebben drie onderzoekers, mevrouw Lefever, de heer Evens en mevrouw Valcke, dit artikel in een artikel in het wetenschappelijk tijdschrift *Auteurs en Media*, getiteld “De Koningin Elisabethwedstrijd voor iedereen! Of toch niet? De evenementenlijst in het digitale televisielandschap”, onder de loep genomen. In dit artikel komen de auteurs onder meer tot de volgende conclusie: “Hoewel de nieuwe bepaling tot doel had het recht op informatie te versterken, toont de praktijk aan dat dit recht eerder werd uitgehold. Digitale themakanalen programmeren zonder enige sanctie sport- en cultuurevenementen, die niet beschikbaar zijn voor de analoge televisiehuishoudens. Hoewel hun aantal dalend is, maakt deze groep vandaag nog steeds de helft van televisiekijkend Vlaanderen uit. Tot 2015 valt het echter te hopen dat analoge huisgezinnen niet uitgesloten worden van deze belangrijke evenementen.” Het jaartal 2015 wordt hier vermeld omdat iedereen verwacht dat de penetratiegraad van digitale televisie dan 85 tot 90 percent zal bedragen.

De auteurs vervolgen met: “Ondanks de vereiste dat deze evenementen voor minstens 90 percent van het publiek toegankelijk moeten zijn zonder extra betaling via het basispakket van een of meerdere dienstenverdelers, werden zowel de Koningin Elisabethwedstrijd (Canvas+) als de Europese voorrondewedstrijden van Club Brugge (EXQI Sport) op digitale kanalen aangeboden die niet aan de vereiste penetratiegraad voldoen. Strikt genomen hebben de betrokken omroepen hierdoor artikel 153 van het Vlaamse Mediadecreet in samenhang met het bestaande Evenementenbesluit geschonden. In theorie had de Vlaamse Regulator

voor de Media (VRM) de omroepen op het matje kunnen roepen.” Ze stellen tevens het volgende: “Het goede nieuws is alvast dat de nieuwe Vlaamse Regering het herbekijken van deze evenementenlijst opgenomen heeft in de regeringsverklaring. Hopelijk laat de wetgever daarbij niet na een aantal cruciale begrippen te operationaliseren, zodat verdere interpretatieruimte uitgesloten wordt.”

Minister, aangezien het Vlaams Parlement de in het artikel bedoelde wetgever is, zou ik u een aantal vragen willen stellen.

Volgt de Vlaamse Gemeenschap de ‘FIFA-zaak’ momenteel op? Vermoedt u in welke richting de uitspraak zal gaan? Los van de inhoud van de evenementenlijst, stellen de auteurs het volgende: “Hoewel de nieuwe bepaling tot doel had het recht op informatie te versterken, toont de praktijk aan dat dit recht eerder werd uitgehold.” Is dit ook uw conclusie? Zo ja, moeten we op een of andere manier ingrijpen? Zo neen, waarom deelt u die conclusie niet? Is het nodig of wenselijk het decreet aan te passen?

De auteurs stellen tevens het volgende: “Hoog tijd dus voor een democratisch debat over welke evenementen nu precies op het analoge of digitale (open) net, live dan wel uitgesteld, en geheel of gedeeltelijk te volgen moeten zijn.” Deelt u ook deze conclusie? Bent u van plan op dit vlak initiatieven te nemen?

Volgens de auteurs is het besluit van 28 mei 2004 van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de lijst van evenementen van aanzienlijk belang voor de samenleving aan een opfrissing toe. In dit besluit is nog steeds sprake van kosteloze televisie. Het is niet samen met het decreet gewijzigd. Daarbij is het wellicht nuttig om te bepalen of investeringen in een technische uitrusting, bijvoorbeeld de decoder, al dan niet als een extra kost moeten worden beschouwd. We stellen vast dat er op internationaal vlak verschillen bestaan. Het ene land doet dat wel, het andere niet. Hoe ziet u een dergelijke wijziging? Bent u een dergelijke wijziging al aan het voorbereiden?

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Dit is een heel goede vraag. In het regeerakkoord wordt eveneens verwezen naar de evenementenlijst. Er zijn natuurlijk ook de lopende rechtsprocedures. Het is dus wachten op de uitspraak van het Hof van Eerste Aanleg.

Toch, minister, wil ik pleiten voor enige preventie. Ik kan me niet terugvinden in de discussie over analoog en digitaal. Die is mijns inziens over 2 jaar voorbij. De penetratie gaat nog sneller dan eerst gedacht. We kunnen die discussie aanvatten, maar het zal dan misschien over slechts 10 percent gaan. De vraag is of dat de moeite waard is.

Er is ook het decreet over de vrije nieuwsgaring.

Het is een misvatting van vele collega's dat wat op de evenementenlijst staat, gratis moet zijn. Op het einde van de vorige legislatuur is dat erin geslopen.

Ik wil nogmaals de nadruk leggen op preventie. Wat zult u doen wanneer bijvoorbeeld Google worldwide de cricketrechten opkoopt? Dat voorbeeld is gegeven tijdens ons bezoek aan Telenet. Wat zult u doen wanneer Flanders Classics integraal wordt verkocht aan Apple? Wordt daarover nagedacht? Komt dit ook aan bod in de discussie?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik vind dit eveneens een zeer interessante vraag, mijnheer Vandaele. Ik deel evenwel niet de mening van de heer Decaluwe.

Tijdens ons studiebezoek aan Belgacom is een duidelijk alarmsignaal gegeven over het feit dat men er niet van uitgaat dat de analoge kanalen volledig zullen verdwijnen. Integendeel, de praktijk leert dat veel mensen voor een tweede, derde of zelfs vierde televisietoestel nog altijd gebruik maken van het analoge kanaal.

Heel wat analoge kijkers krijgen op dit moment de aanbieding om over te stappen naar digitaal met de belofte dat ze daar gratis of aan sterk verminderde prijs analoge kanalen bij krijgen. Ik denk dat deze discussie de volgende jaren nog hard zal woeden. Het blijft een evenwichtsoefening, minister, wat er analoog en digitaal wordt aangeboden. De penetratiegraad van het digitale net is vandaag nog altijd niet voldoende zodat een aantal kijkers verstoken blijven van wat door de verschillende omroepen wordt aangeboden.

Ik sluit me aan bij deze vraag, maar met de bedenking dat analoge kanalen nog altijd voor een deel een invloed zullen hebben in onze samenleving.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik sluit me aan bij de opmerking van de heer Tommelein. Er is inderdaad een evolutie waarin de digitalisering redelijk snel gaat. We mogen echter ook niet vergeten dat de mensen die analoog blijven kijken, vooral de zwakkeren uit de samenleving zijn, de mensen die geen kosten willen doen om digitaal te kijken.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik volg de stelling van de heer Decaluwe. Analoog gaat steeds meer achteruit en is vooral een promokanaal geworden voor een aantal distributeurs. Als we kijken naar de groeicurve van digitale tv, dan heb ik het niet alleen over Belgacom. De cijfers van Belgacom zijn immers niet uitgesplitst. Wanneer we bijvoorbeeld Wallonië wegnemen, dan stelt Belgacom niet veel voor op dat vlak.

In de curve van Telenet zien we een fenomenale groei. Analoge televisie wordt nog bekeken in een gore achterkamer of op een gore parking. Een parkingwachter zal nog wel eens analoog kijken, maar dat is het dan. Ik vind het dan ook een voorbijgestreefde discussie om te stellen dat analoge televisie vooral door de zwakkeren wordt bekeken. Telenet heeft tijdens de vorige legislatuur zelf gesteld dat mensen die het snelst mee zijn met alle nieuwe technieken, vooral dan inzake beeldgebruik en nieuwe applicaties, mensen zijn wier leven bestaat uit de aanbiedingen van het digitale kanaal. Zij hebben vaak meer abonnementen dan u en ik samen.

Er is dan ook een vervalste discussie aan de gang. We moeten de discussie voeren zoals ze gevoerd wordt. Punt. Een andere lijn is: iedereen stapt over naar het digitale kanaal. Wanneer die analoge switch-off gebeurt, dan kijkt iedereen digitaal. Ik vind het een beetje vreemd dat wij hier discussies zullen voeren, die sowieso over de komende jaren getild zullen worden, over wat al voorbij is. Ik zou graag hebben, en ik zeg dit ook vaak over het radioverhaal, dat weet u, dat we vooruit kijken en niet proberen om te behouden wat eigenlijk al afbouwend is.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, dames en heren, de FIFA heeft inderdaad het besluit van de Europese Commissie houdende goedkeuring van de Belgische evenementenlijst aangevochten. België, dit wil zeggen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, is in deze zaak opgetreden als tussenkomende partij ter ondersteuning van de conclusies van de Europese Commissie. De pleidooien voor deze zaak werden gehouden op 24 februari 2010. België was op de zitting vertegenwoordigd door zowel de advocaat van de Vlaamse als die van de Franse Gemeenschap. Beiden hebben gepleit.

De administratie is steeds zeer nauw betrokken geweest bij deze procedure, want zowel tijdens de schriftelijke als tijdens de mondelinge fase is er geregeld overleg geweest tussen de administratie en de advocaten. De Vlaamse administratie was ook aanwezig op de zitting ter ondersteuning van de advocaat van de Vlaamse Gemeenschap. De rol van de administratie op de zitting was om vanuit het publiek de advocaat bij te staan bij het beantwoorden van bijkomende vragen die het gerecht stelde over de opstelling van de evenementenlijst, over het belang van de evenementen zelf, over de consequenties van de opstelling van de lijst en over het besluitvormingsproces dat tot de opstelling van de lijst heeft geleid.

We verwachten een uitspraak van het gerecht over deze zaak na de zomer. Over de richting waarin de uitspraak zal gaan, kan ik mij op dit ogenblik uiteraard niet uitspreken. Ik wacht, net als u allen, met grote belangstelling het arrest af.

De televisiecontext anno 2010 is inderdaad grondig gewijzigd ten opzichte van die van 2004, het jaar waarin het Evenementenbesluit vorm kreeg. In 2004 had meer dan 95 percent van de Vlaamse huishoudens toegang tot analoge kabeltelevisie. In zo'n context was het begrijpelijk dat een bepaling in het besluit stelde dat ten minste 90 percent van de bevolking een evenement moest kunnen ontvangen zonder extra betaling boven op de prijs van het kabelabonnement. Met de opkomst van Belgacom TV, de ontwikkelingen van TV Vlaanderen en DVB-T en het bestaan van zowel digitale als analoge kabeltelevisie, is een bepaling over een 90 percentpenetratiegraad gekoppeld aan "het kabelabonnement", niet meer up-to-date. Het decreet heeft het op zijn beurt over "de basispakketten van de verschillende dienstenverdelers".

Dit neemt niet weg dat een situatie waarin evenementen enkel digitaal zouden worden uitgezonden, afbreuk doet aan de geest van het decreet en het besluit, die inderdaad tot doel hadden de toegang te garanderen voor 90 percent van de Vlamingen. Aangezien nu bijna de helft van de Vlamingen niet of nog niet digitaal kijkt, deel ik de mening van de auteurs van het door u aangehaalde artikel dat het recht op informatie in dat geval eerder wordt uitgehold dan wordt versterkt.

Het is in ieder geval duidelijk dat een eenduidige interpretatie van het Evenementenbesluit niet evident blijkt en dat enkele bepalingen wellicht niet langer actueel zijn of minstens vragen om een verduidelijking. Mijns inziens dient er zich dan ook een grotere oefening aan met het oog op een actualisering van het besluit, met mogelijk ook een aanpassing van het Mediadecreet tot gevolg. Ik zal mijn administratie de opdracht geven om deze oefening voor te bereiden. Ik zal hierbij vragen om ook aandacht te hebben voor de handhavingsmechanismen die het Mediadecreet al dan niet reeds op dit vlak biedt.

Het opnemen van de problematiek van de evenementenlijst in de beleidsnota Media betekent inderdaad dat ik een initiatief zal nemen tot herziening van deze lijst. Uiteraard zal ik dit doen na alle betrokken partijen te hebben gehoord: omroepen, dienstenverdelers, sportfederaties en de rechtenhouders. Daarom wil ik nu nog geen uitspraken doen over evenementen die van de lijst kunnen worden geschrapt of die aan de lijst zouden moeten worden toegevoegd. Bij een herziening van de evenementenlijst zal ook overlegd moeten worden met de Franse Gemeenschap en met de Europese Commissie, die de lijst uiteindelijk zal moeten goedkeuren. Ik wacht wel eerst het arrest van het Europese Gerecht van Eerste Aanleg in de FIFA-zaak af alvorens een initiatief te nemen.

Aangaande het debat over waar en in welke vorm de evenementen moeten worden uitgezonden, verwijs ik naar wat ik daarnet heb gezegd en geef ik mijn administratie dus de opdracht om een grondige analyse voor te bereiden.

Het Evenementenbesluit spreekt, net als het decreet, van "kosteloze televisie". Dit begrip is overgenomen uit de Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Het doel van de evenementenregeling is ervoor zorgen dat een substantieel deel van de bevolking een evenement op televisie kan bekijken zonder extra in de buidel te moeten tasten. In het digitale televisielandschap geldt echter: geen decoder is geen toegang. De Europese richtlijn geeft geen definitie van wat kosteloos is, maar laat dit over aan de lidstaten. Dit leidt ertoe dat in sommige lidstaten de aankoop van een decoder "kosteloze televisie" niet uitsluit, terwijl in andere lidstaten er bij de aankoop van een decoder juist geen sprake meer kan zijn van "kosteloze televisie". Het Evenementenbesluit spreekt zich niet uit of de extra kost voor de aanschaf van een decoder al dan niet onder het begrip "kosteloze televisie" valt. Ik ben wel van plan om dit aspect mee te nemen in de vraag aan de administratie en hierin ook de betrokken partijen, zoals de dienstenverleners en consumentenorganisaties, te horen.

Ik heb op dit ogenblik nog geen initiatief genomen om het Evenementenbesluit aan te passen. Ik wacht, zoals gezegd, eerst het arrest van het Europees Gerecht van Eerste Aanleg af.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, ik dank u voor uw antwoord, waaruit blijkt dat u in elk geval de zaak op de voet volgt en misschien zelfs een wijziging van de regels overweegt. Ik kan me voorstellen dat het verstandiger of makkelijker is om het ministerieel besluit aan te passen veeleer dan het decreet. Ik laat dat uiteraard in uw handen.

De heer Decaluwe merkte op dat het niet zo is dat de evenementen op de evenementenlijst kosteloos moeten worden uitgezonden. Dat klopt als je zegt dat het kabelabonnement ook geld kost en dus nooit helemaal kosteloos is. Ze moeten niet uitgezonden worden, maar als ze worden uitgezonden, dan moet dat kosteloos en op het open net gebeuren.

De discussie die we daarnet even hadden over digitaal en analoog is volgens mij niet eens de essentie van de zaak. Het probleem is of ze kosteloos of aan een heel laag tarief al dan niet op het open net komen. U kunt ook best de definitie zo oprekken dat ook digitaal open net kan zijn, zolang dat inderdaad geen grote hinderpaal is om met de decoder op het open net te komen. Ook vandaag betaalt men het kabelabonnement, het is dus nooit helemaal gratis. Vandaar het belang van de definities. Eerst had men het erover dat ze kosteloos moeten worden aangeboden, ondertussen zeggen we dat ze in het basispakket moeten zitten. Wat begrijpen we onder 'basispakket'? Wat moet erin zitten? Misschien moeten wij daar toch ook eens over nadenken. En dan zitten we natuurlijk helemaal in het digitale verhaal, waar we uiteraard, over 2, 3 of 4 jaar helemaal in terechtkomen, dat weten we allemaal.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik wil het kort nog even hebben over de kosteloosheid. Bij veel mensen leeft de perceptie dat als een evenement op de evenementenlijst staat, het volledig kosteloos is. Natuurlijk is, zoals de minister ook opmerkte, ondertussen alles geëvolueerd. Ik vind het een goede aanpak om te wachten op een uitspraak, maar de wetgeving is vandaag volledig achterhaald. Het is maar de vraag hoe we daarmee omgaan. Misschien zullen we hier een jaar over discussiëren, maar is alles op het moment van de stemming alweer achterhaald.

Tv kijken wordt in de toekomst hoe dan ook duurder, want op een subtiële manier wordt het afgeschafte kijk- en luistergeld op een verkapte manier weer ingevoerd, dat is de harde realiteit. Welke visie zullen we daarop ontwikkelen, ook in het licht van de komende beheersovereenkomst met de VRT? Deze discussie, onder meer over de rode knop, is niet onbelangrijk en moet worden uitgeklaard.

Inzake analoog/digitaal zal het volgens mij nog sneller gaan en dat, mijnheer Wienen, heeft niets te maken met rijk of arm zijn. Straks is er weer kiescampagne en zullen wij weer van deur tot deur gaan en als bepaalde deurtjes opengaan, is het vaak schrikken van het materiaal dat in huis staat.

De digitale kloof is iets anders. Ik ben er geen voorstander van om voor een tweede en een derde toestel nog een aparte wetgeving te maken. We moeten een integrale visie ontwikkelen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de deontologie van VRT-journalisten die de overstap maken naar de politiek

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, op 4 mei werd bekendgemaakt dat de heer Siegfried Bracke de overstap maakt van de VRT naar de politiek. De man wordt lijsttrekker van de N-VA in de provincie Oost-Vlaanderen. Ik zou zeggen: proficiat, het is moedig om die stap te zetten. De politiek kan elke versterking gebruiken. Ik heb respect voor de persoon en de keuze.

Zo'n stap van een topjournalist van de openbare omroep roept echter ook vele vragen op. Voor veel mensen veroorzaakt het enige verwarring: wat nu te denken van iemand die het beeld had van een kritische journalist die met een harde interviewtactiek niemand spaarde? Deed hij dat niet vooringenomen? Was hij de laatste tijd wel neutraal als journalist in zijn handelen en optreden? Handelde hij niet al een tijdje in functie van zijn nieuwe carrière? Was hij die aan het voorbereiden? Dit soort vragen krijg je als je in dit soort gremium actief bent. Het zijn toch de vragen die ik kreeg.

Voor andere mensen is het ook een beetje oneerlijk. De heer Bracke heeft namelijk een grote voorsprong op het vlak van bekendheid. Hij is een ster, een BV die tot de Vlaamse top behoort. Hij heeft schermbekendheid als journalist van de openbare omroep. Er zijn natuurlijk nog BV's die kandideren. Ik heb niets tegen BV's, als ze ook goed presteren.

Daarnaast is het ook zo dat hij een belangrijke invloed heeft gehad op de ontwikkeling van de nieuwsdienst en de informatieverwerving. Dat was de reden waarom hij van het scherm verdween. Hij wilde meer werken aan de vorming van nieuwsprogramma's en minder schermfähig zijn. Dat was tot het begin van dit seizoen. Dan kwam hij terug, en dan nog wel met een programma dat zijn eigen naam droeg: 'Bracke'. Er zijn niet veel mensen die dat gegeven is. Zou dat wel toeval zijn? Ik weet het niet, ik ben voorzichtig in mijn uitspraken.

De televisie en de media zijn de hofleveranciers van politici. Hier zijn ook mensen die vroeger actief waren in de media: ik tel hier vandaag alleen al drie ex-journalisten. Mijn vraag om uitleg gaat niet over de overstap, maar over de deontologie die achter de overstap zit en waar je je vragen over kunt stellen.

Het tijdstip van de overstap roept vragen op. Het interview in 'Bracke' met de kopman van sp.a van vrijdag 30 april was toch wel heel dicht bij de overstap. Hij interviewde de gasten in een nogal ironische en sarcastische, weliswaar de hem eigen, stijl. Toch roept dit vragen op inzake deontologie. Minister, is het deontologisch gepermitteerd dat iemand politici interviewt, als hij in vergevorderde onderhandelingen in functie van de overstap naar de actieve politiek verkeert? Ik vind dit op het randje van wat wel en niet kan.

Een tweede element is dat iemand met zo'n achtergrond een ongelooflijke inkijk heeft in het politieke handelen van wie gisteren zijn geïnterviewde subjecten waren, en morgen zijn collega's zijn. Hij kent veel keuren- en andere geheimen die met politiek te maken hebben. Ik neem aan dat hij daar voorzichtig mee om zal gaan. Hij zegt vandaag een en ander over die terughoudendheid in een chatsessie die hij met De Standaard heeft gevoerd. Wat dat betreft, wil ik hem geloven. Maar toch wringt het een beetje. Ik wil de vraag niet op de man spelen, maar op de principes van de deontologie van de VRT.

Minister, is de heer Bracke nog in dienst bij de openbare omroep? Heeft hij ontslag genomen? Hoe is de regeling in dergelijke gevallen? Op vrijdag 30 april, de vooravond van 1 mei, interviewde hij een voorzitter en lijsttrekker van een andere partij. Het lijkt mij haast ondenkbaar dat hij die dag nog geen plannen had gemaakt voor zijn politieke move. Dit soort dingen doe je niet impulsief, maar doordacht. Je neemt belangrijke risico's in je leven, en dus moet je daar enige tijd voor nemen. Ik laat in het midden of hij zelf contacten had gelegd of dat anderen dat hebben gedaan. Is dit deontologisch aanvaardbaar? Het is een deontologische richel waar je op loopt. Maar je moet die wel durven te expliciteren.

Zal de VRT met gepaste terughoudendheid omgaan met de politieke kandidaat Siegfried Bracke? Zijn daar richtlijnen voor afgesproken binnen de VRT? Hij mag en moet worden

behandeld als elke andere kandidaat. Maar het zou niet logisch zijn als hij buitenmatig veel opduikt in nieuws-, maar ook praat- of showprogramma's. U weet hoe dat gaat.

Wat zijn de richtlijnen bij de VRT met betrekking tot het in beeld brengen en aan het woord laten van kandidaten voor de federale verkiezingen? Het gaat niet over zijn persoon, het gaat over elke kandidaat.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb respect voor elke kandidaat die op een lijst komt, om het even waar hij vandaag komt, welke job hij heeft en of hij al dan niet een bekende Vlaming is. In een democratie heeft iedereen het recht om zich kandidaat te stellen.

Ik sluit me aan bij deze vraag omdat ik in een ver verleden ook woordvoerder ben geweest. Ik had toen veel contacten met de media.

Ik wil er verder ook op wijzen dat er zoiets bestaat of bestond als een sperperiode waarbij de media, en dan zeker de openbare omroep, een aantal regels in acht nemen over het opvoeren van bepaalde politici in bepaalde programma's. Ik heb het niet over programma's als De Zevende Dag of Terzake die heel duidelijk politieke programma's zijn. De openbare omroep heeft de plicht en de opdracht om effectief naar buiten te komen en de standpunten van mensen en partijen in beeld te brengen. Ik herinner me dat dit vroeger bestond. Ik herinner me ook dat een aantal partijen in het verleden zwaar geprotesteerd hebben tegen het feit dat sommige politici te vaak werden opgevoerd op televisie.

Ik geef even een kleine bloemlezing. Ik citeer de heer Bourgeois uit De Morgen in 2002: "De greep van paars-groen op de pers is enorm. Als ik zie hoe de VRT het linksliberale gedachtegoed promoot, dat is toch ongezond. Wie komt er in feite in de media aan bod? Politici van de meerderheid die in infotainmentprogramma's onbetaalbare reclame krijgen om wat small talk en zo over Freya te verkopen. Ik zeg dat niet chagrijnig. Wij zijn nu eenmaal kleiner, maar dat er een verschil is in behandeling, kun je objectief vaststellen. Ik word daar soms triest van."

En dan is er een zekere Kris Van Dijck die met de heer Bourgeois een gezamenlijk interview heeft gegeven op 11 februari 2003. De heer Van Dijck zegt: "Ik stel ook vast dat politici van sommige partijen vaker aan bod komen. Dan is de vraag: wie houdt daar bij de VRT de sleutel in handen?"

Diezelfde Kris Van Dijck zei op 14 november 2002: "Vooral politici van sp.a en Agalev zijn te gast in de programma's van de openbare televisieomroepen VRT. Het Vlaams Blok en N-VA komen helemaal niet aan bod."

De heer De Wever weet nu dat niet alleen inhoud telt: "Ik leefde in de naïeve illusie dat het volstond om inhoud te brengen. Ik mocht met Els Van Weert debatteren in de Zevende Dag over de niet zo relevante vraag wie nu de erfgenaam is van de Volksunie. Ik verloor met een groot verschil, 31 percent tegen 69 percent. Had ik het dan zo slecht gedaan? Later in de foyer kwam ik allemaal mensen tegen uit de omgeving van Steve Stevaert. Tja, dan weet je het wel zeker."

Ik ga verder in de tijd. In 2004 zei mevrouw Brepoels: "Wij passen niet in het rood-groene verhaal van de VRT. Universitair onderzoek heeft aangetoond dat de helft van de journalisten in Vlaanderen voor sp.a stemde en 25 percent voor de groenen." Volgens de heer Bourgeois was men in 2004 het slachtoffer van een stilzwijgend embargo.

Ik zal de bloemlezing hier stoppen.

Ik stel vast dat het op een bepaald moment oorverdovend stil was. De partij die op de barricaden stond om aan te klagen dat bepaalde politieke partijen en kandidaten overmatig aan bod kwamen, kwamen nu zelf plots aan bod.

Als een journalist van de ene dag op de andere naar een politieke partij stapt en daar lijsttrekker wordt, 40 dagen voor de verkiezingen, dan zou er een sperperiode in acht moeten worden genomen. Ik stel trouwens vast dat de journalisten dat nog altijd in het oog houden en vanaf nu zo weinig mogelijk politici op allerhande evenementen naar voren brengen. En dat lijkt me ook logisch. Wanneer er een fietstocht is van 1000 kilometer voor Kom op tegen Kanker, dan komen de niet-politici aan bod terwijl aan die fietstocht politici hebben deelgenomen. Ik vind dat niet meer dan correct. Het is niet in verkiezingstijden dat politici die deelnemen aan het goede doel, naar voren moeten worden geschoven, maar de gewone mensen die meefietsen om het goede doel te steunen.

Ik heb er een probleem mee dat de openbare omroep op een bepaald moment geen enkele deontologische code volgt en zichzelf geen enkele deontologische code oplegt. De heer Bracke zit daar tussen twee vuren. Hij is kandidaat en hij is bekend. Als zijn eigen gewezen werkgever hem uitnodigt voor alle mogelijke programma's, dan zou ik in zijn plaats ook niet weigeren. De heer Caron stelt echter bij het grote publiek vast dat daar toch wel wat vragen over rijzen. Een aantal journalisten van de openbare omroep heeft me in de wandelgangen gezegd dat ze dat gênant vinden en zich daar ongemakkelijk bij voelen. Ik vraag me dan ook af, minister, of niet duidelijk aan de VRT moet worden gevraagd om in verkiezingstijd deontologische regels in acht te nemen, een aantal afspraken te maken en ervoor te zorgen dat op een correcte manier wordt omgegaan met de verschillende kandidaten over heel het land.

Dit is mijn zevende verkiezingscampagne in 10 jaar tijd. Het is de openbare omroep die tijdens de verkiezingsperiode de meeste politieke programma's brengt. Zij beheersen de markt en geven een richting aan met spelprogramma's als de 'Doe de stemtest' enzovoort. Het is dan ook nodig dat er terughoudendheid aan de dag wordt gelegd. Dat is geen verwijt aan het adres van de heer Bracke. Het is wel een verwijt aan zijn partij die in het verleden het meest op de barricaden stond om dit aan te klagen maar die nu oorverdovend stil is, niets zegt en geniet van alle aandacht die ze krijgt.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, met de nodige ontroering heb ik geluisterd naar een aantal pleidooien in deze commissie over de aandacht voor politici op de openbare omroep tijdens de verkiezingen. Ik pink bijna een traan weg, mijnheer Tommelein, bij het horen van het pleidooi.

Ik zal u zeggen waarom. Herinnert u zich nog, het is nog niet zo lang geleden, dat ik een motie ter stemming heb ingediend in de plenaire vergadering waarin ik pleitte voor de objectiviteitseis bij de openbare omroep. En die ging precies over wat u nu aanhaalde. Ik heb vastgesteld dat noch de decreten noch de beheersovereenkomst een bindende omschrijving bevatten waardoor de openbare omroep continu objectief met alle politieke kleuren, politici en partijen omgaat en niet alleen in de verkiezingsperiode. Ik herinner me nog dat bijna iedereen toen heeft gezegd: "Neen, we stemmen daar tegen, dat is allemaal niet nodig." Het is een beetje vreemd dat ik nu het tegenovergestelde pleidooi hoor.

In essentie gaat het daar immers over. De vraag van de heer Caron gaat over Bracke, en ik begrijp dat men aan de linkerkant in shock is omdat iemand die vroeger het profiel had links te zijn, overstapt naar de N-VA. Ik begrijp dat daar dan vragen over komen. Ik weet niet of er in de notulen van dit huis staat dat ook vragen werden gesteld over Dirk Sterckx, over Ivo Belet of over Tuur Van Wallendael. Ik weet het niet. Het is misschien eens nuttig om dat op te zoeken.

Ik zou de kwestie willen omdraaien. Ik had in het verleden eerder een vraag verwacht over politici die uitgerangeerd werden – in Antwerpen waren er een paar – en op de openbare omroep doodleuk opnieuw programma's kregen. Dat is ook gebeurd. En meestal was men van een bepaalde politieke strekking. Dan heb ik ook niets gehoord. Het is vreemd dat het toch altijd een beetje à la carte gebeurt.

Over de sperperiode zal ik voor een stukje zeggen: mea culpa. Vroeger bestond de sperperiode en ik weet nog goed dat er, in 1999 – ik zat toen nog niet in de politiek – naar aanleiding van de verkiezingen, bij ons, bij de commerciële, de discussie was dat er zoiets bestond als een sperperiode bij de VRT en of wij ons daar ook aan zouden houden. Dit gebeurde op een redactievergadering en we hebben toen beslist om ons er niet aan te houden omdat we competitief concurrentieel waren: “De VRT mag voor ons part de sperperiode houden, wij fietsen daar los door.” Dat is de reden waarom de VRT noodgedwongen, door de markt – want politiek is ook een markt –, door de verkiezingsmarkt, die sperperiode heeft moeten doorbreken, omdat de druk vanuit de commerciële kwam. Ik sta daar nog altijd achter. Ik vind een sperperiode – met alle respect – iets belachelijks.

Ik vind het veel belangrijker dat een openbare omroep in zijn totaliteit objectieve politieke berichtgeving geeft en alle partijen aan bod laat komen. In elk artikel van de afgelopen decennia dat je kunt opzoeken over welke kleur de openbare omroep heeft, zie je een constante lijn. Niemand werd wakker toen Freya Van den Bossche voor een heropname werd binnengeroepen door de hoofdredacteur, die nu nog steeds verantwoordelijk is voor de politieke berichtgeving. Dat werd toegedekt met de mantel der liefde, dat kon allemaal. Er werden geen vragen gesteld in deze commissie toen men heropnames deed omdat ministers van bepaalde strekkingen het niet konden, omdat ze erdoor zakten.

Toen waren er geen vragen, maar nu, vlak voor de verkiezingen, omdat één persoon, een zekere Siegfried Bracke – die nog niet eens naar mijn programma durft te komen – nu overloopt, wordt er een vraag gesteld over de deontologie. Het is heel duidelijk. Vraag gewoon wat de vakbondskaarten van de journalisten zijn. Stem voor een objectiviteits-clausule die in de beheersovereenkomst zit en in de decreten. Je kunt dat allemaal hier doen. Doe er dan niet lullig over en stel niet de vragen hoe het mogelijk is en of hij met voorbedachten rade al bepaalde vragen heeft gesteld. Het is ook een beetje flauw dat de socialistische voorzitter nadien zei: “Hadden we dat geweten. Hij heeft ons hard aangepakt.” Ik heb ook een interview gezien – met alle respect, ik verdedig de VRT ook – waarbij Kathleen Cools de heer Bracke heel zwaar onder vuur heeft genomen. Dat heb ik ook gezien. Ik weet niet of jullie dat gezien hebben, maar ik heb dat gezien. Bracke wist het op den duur ook niet meer. Met andere woorden: het gebeurt dus wel. Ik begrijp nog altijd niet waarover deze vraag gaat, buiten het feit dat men het spijtig vindt dat hij voor een bepaalde kleur gekozen heeft.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Collega's, ik sluit me aan bij de vraag, niet omdat mijn goede vriend Bracke... *(Opmerkingen)*

Ja, hij is een goede vriend en ex-collega. Ik sluit me dus aan, maar niet omdat hij gekozen heeft voor de N-VA of omdat hij de stap heeft gezet naar de politiek, want hij is niet de eerste journalist die deze stap zet. Wat me wel een beetje ontgoochelt in Siegfried, is dat hij al weken aan het onderhandelen was met de N-VA, dat hij onder de codenaam ‘Charlie Chaplin’ gesprekken aan het voeren was, dat hij weken voor de beslissing een website geregistreerd had en dat hij daarna nog zo'n belangrijk programma met toekomstige tegenstanders op de buis heeft gebracht. Dat is natuurlijk een persoonlijke kwestie.

De vraag van de heer Caron werd onmiddellijk door de VRT beantwoord. Men zei dat hij gewoon had gehandeld als journalist, dat men niet op de hoogte was en er dus niets aan kon doen. Ik denk dat de openbare omroep toch wel eens het eigen huisreglement moet herzien, dat er ook daar duidelijke afspraken moeten komen. In het verleden hebben we gezien hoe Dirk Sterckx zijn overstap in het middagjournaal aankondigde, dat was ook beschamend, maar de aanloop was langer.

Nu zitten we midden in een campagne en wordt zo'n overstap bekendgemaakt. Ik vind dat mijn goeie vriend Bracke, wat dat betreft, een grote inschattingsfout heeft gemaakt. Het is

niet verboden voor een journalist van een openbare of een commerciële omroep om de stap naar de politiek te zetten, maar ik durf hier toch te spreken van misbruik maken van zijn functie, wetende dat je 2 dagen later de beslissing bekend zult maken. Of je dan nog een zuiver geweten hebt, weet ik niet. Ik vind het eigenlijk niet kunnen.

Gaat de minister regels opleggen aan de VRT? Ik denk het niet. De politiek moet consequent zijn en de media moeten ook consequent zijn. Ik weet ook dat Siegfried Bracke de laatste dagen bijna elke dag op de buis is en in alle kranten staat. Het is hem gegund. Je kunt je wel de vraag stellen of de journalisten op de VRT dit kunnen verklaren door te spreken over journalistieke deontologie, objectiviteit, neutraliteit enzovoort.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, ik wil me aansluiten bij de heer Tommelein. Het klopt dat er een periode is geweest dat er door tal van collega's heel wat schriftelijke vragen zijn gesteld over de deelname van politici aan spelletjes- en praatprogramma's. Er is inderdaad ook wetenschappelijk onderzoek over. Dat is zo.

Nu zegt men dat Bracke net voor de verkiezingen zijn overstap bekendmaakt. Het is ook al een tijd geleden dat de regering gevallen is en dat er binnen de 40 dagen verkiezingen worden georganiseerd. De heer Bracke had misschien kunnen zeggen dat hij over 3 of 4 jaar eens zou meedoen.

Wat me raar overkomt, is dat hier het proces van één persoon wordt gemaakt. Er worden hier data geciteerd, er wordt over websites van personen gesproken. We hebben ook gereageerd op wat er in de krant is verschenen.

Ik kan u alleen zeggen dat het heel snel is gegaan en dat het geen zaak van maanden is geweest. Het is de verantwoordelijkheid van diegenen die dit schrijven om al dan niet te zeggen waar ze hun bronnen halen. Maar het gaat hier over het proces van één persoon.

Daarstraks is hier ook gesproken over de mediabelangstelling voor een persoon. Dat klopt en voor mij is dat soms ook frustrerend. Politici die het onder eigen naam moeten maken – zo zijn er hier heel wat –, die geen mediabelangstelling krijgen, die vaak vanuit een kleine kieskring – vroeger toch – moeten proberen om in het parlement te geraken, krijgen niet die aandacht. Dat klopt. Maar ik denk dat iedereen hier gaat, wanneer hij gevraagd wordt voor een radio- of televisieprogramma, behalve dan blijkbaar naar GUNKtv, maar zelfs daar ga ik naartoe. Iedereen gaat wanneer hij wordt gevraagd.

In het verleden zijn er ook door mijn partij pogingen ondernomen om tot afspraken te komen. Daar is nooit een gevolg aan gegeven. De heer Bracke heeft een beslissing genomen en heeft zich inderdaad bij mijn partij aangeboden. Ik hoor hier tussen de regels dat we hem maar hadden moeten weigeren.

Mijnheer Caron, wij hebben inderdaad vragen gesteld over de aanwezigheid van politici in programma's. We kregen toen altijd volgende kritiek: "Je gaat je toch niet bezighouden met de programmering?" Dat versta ik ook nu uit uw vraag. Het is nog altijd een journalistieke vrijheid om mensen al dan niet in programma's te vragen.

Collega's, ik verwacht ook en zeker van een openbare omroep dat hij regels hanteert waarbij alle verschillende partijen en alle stromingen aan bod komen. Ik stel vast dat dat geen eenvoudige piste is.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, collega's, het zal u misschien een beetje verbazen, want u weet dat de heer Bracke geen vriend was van mijn partij, maar ik denk dat de heer Van Dijck gelijk heeft dat we in deze commissie niet het persoonlijk proces van één persoon moeten maken, los van het feit of hij nu tegen partij X of partij Y was. Ik weet alleszins dat hij tegen mijn partij was.

Ook Siegfried Bracke heeft het recht om in de politiek te gaan. Zoiets vergt vaak wat onderhandelingen, vergt wat tijd om na te denken voor je die beslissing neemt. Intussen blijf je je job doen, terwijl je misschien aan het nadenken bent of je die keuze zult maken of niet. Ik denk dat een deel van de journalisten intussen nog in eer en geweten kan voortwerken. Ik herinner me een journalist die naar mijn partij is overgekomen: Guido Tastenhoye. Men heeft hem destijds altijd verweten dat hij met een interview bewust voor de ondergang van Leo Goovaerts heeft gezorgd. Het was de heer Goovaerts zelf – ik denk dat collega Tommelein dat nog wel weet – die door zijn boude uitspraken over een van de kopstukken van zijn partij zelf zijn ondergang heeft bewerkstelligd, niet de journalist in kwestie. Ik heb het er met Guido later vaak over gehad en ik weet dat Guido Tastenhoye dat interview in eer en geweten heeft afgenomen.

Daar schuilt dus niet het probleem, maar het venijn zit in de staart. De laatste vraag van de heer Caron is wel heel belangrijk. Ik ben inderdaad geëmotioneerd maar tegelijkertijd blij dat hier zowel door de heer Caron als door de heer Tommelein een pleidooi wordt gehouden voor een gelijke behandeling van alle spelers op het politieke veld bij de VRT. We weten allemaal dat een fractie in het Vlaams Parlement in duidings- en informatieprogramma's en in infotainment niet aan bod komt. Wat infotainment betreft, is het gemakkelijk. De cijfers zijn duidelijk. We komen niet aan bod. De minister weet dat. Ik heb haar hierover een schriftelijke vraag gesteld. Het is ontluisterend hoe vaak iemand als Bart De Wever in allerlei quizen en radioprogramma's mag opdraven. Niemand van het Vlaams Belang mag het daar gaan uitleggen. Hetzelfde geldt voor de duidings- en informatieprogramma's en de journaals. Het Vlaams Belang, dat in dit gremium heel wat vertegenwoordigers telt, komt in die programma's haast niet aan bod.

Ik wil er nog eens op wijzen dat de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) de VRT heeft veroordeeld voor de ongelijke behandeling van het Vlaams Belang in haar programma's. De VRT heeft uitdrukkelijk gesteld dat de VRT de decretale regeling inzake non-discriminatie en partijonafhankelijkheid aan haar laars lapt. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Voorzitter, ik pas mijn spreektijd gewoon aan aan de tijd die andere sprekers hier hebben genomen. Ik zal echter afronden.

De VRT is tegen die beslissing van de VRM in beroep gegaan. De Raad van State heeft de beslissing van de VRM niet enkel bevestigd, maar heeft in zijn arrest tevens over misleiding van de kiezer gesproken. Veel aanwezigen doen daar laetdunkend over en gedragen zich hier lacherig. Het lijkt me echter wezenlijk voor een democratie dat een openbare omroep de politieke partijen en hun vertegenwoordigers een gelijke behandeling geeft. Dit blijkt nog niet het geval te zijn.

Er is gezegd een sperperiode. De week voor de sperperiode ingaat, wordt in een bepaald programma van de VRT nog snel een hele resem politici opgevoerd. Die mensen krijgen de kans wat populair te doen. Ik vind dat dit moet ophouden.

Misschien moeten we de door de heer Verstrepen voorgestelde maatregelen nemen. We zouden een code moeten invoeren om politieke partijen en hun vertegenwoordigers in gelijke mate aan bod te laten komen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, ik heb de VRT gevraagd me elementen van antwoord te bezorgen. Ik zal de commissie voorleggen wat de VRT me heeft aangereikt.

Zodra het duidelijk werd dat de heer Bracke een plaats op een verkiezingslijst ambieerde, werd hij als journalist op non-actief geplaatst. Het is namelijk uitgesloten dat een kandidaat op een politieke lijst ook nog op de nieuwsredactie van de VRT actief zou zijn. Dit zou de onpartijdigheid van de berichtgeving van de VRT schaden.

De VRT heeft me laten weten dat de heer Bracke nog bij de openbare omroep in dienst is. Zodra hij is verkozen, zal hij de VRT verlaten. Hij kan, zoals voor het personeel van de openbare instellingen die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen decretaal is bepaald, politiek verlof nemen of de arbeidsovereenkomst beëindigen.

Artikel 107 van het redactiestatuut stelt letterlijk het volgende: "Niet-verkozen kandidaten en mandatarissen worden, na de beëindiging van hun politieke mandaat, met een journalistieke functie in de programma's, programma-items en berichten die door de directie onder de deontologische verantwoordelijkheid van de algemeen hoofdredacteur zijn geplaatst, voor een kortere of langere periode, te bepalen door de directieraad, niet betrokken bij programma's, programma-items en berichten die door de directie onder de deontologische verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur zijn geplaatst. Deze regel wordt ook aangehouden voor opdrachten die doorgaans het bijzonder vertrouwen van een politieke partij vereisen, zoals de ambten in een ministerieel kabinet. Het lidmaatschap van een politieke partij is evenwel vrij en kan aan geen beperking worden onderworpen. Het verdient evenwel aanbeveling geen bestuursmandaat van een politieke partij op te nemen. Een soortgelijke benadering wordt gehanteerd bij lidmaatschap of mandaten van levensbeschouwelijke, maatschappelijke of sociaal-economische pressiegroepen."

Op 30 april 2010, de vooravond van 1 mei 2010, heeft de heer Bracke in zijn eigen programma een voorzitter en een lijsttrekker van een andere partij geïnterviewd. Zodra de VRT door de heer Bracke op de hoogte is gesteld van zijn ambitie voor een politiek ambt te kandideren, heeft ze de nodige schikkingen getroffen. Het is niet uitgesloten dat de heer Bracke al langer met deze idee speelde. De hoofdredactie kan echter niet op basis van hypothesen of met terugwerkende kracht ingrijpen. Het komt in eerste instantie de betrokkene toe in dergelijke situaties het goed fatsoen te respecteren.

Wat mij betreft, mag en moet de heer Bracke als elke andere kandidaat worden behandeld. Het lijkt me, bijvoorbeeld, niet logisch dat hij buitenmatig veel in praatprogramma's zou opduiken. Sinds ze van de kandidatuur op de hoogte is, behandelt de VRT de heer Bracke als elke andere kandidaat. Hij krijgt geen voorkeursbehandeling.

De overstap van de heer Bracke naar een politieke partij heeft natuurlijk een grote nieuwswaarde. Om die reden besteedt de nieuwsdienst van de VRT er, overigens net als alle andere media, aandacht aan.

De nieuwsdienst van de VRT waakt over de aandacht die de verschillende partijen tijdens de verkiezingsperiodes krijgen. In persoonlijke naam wil ik hieraan toevoegen dat ik de autonomie van de VRT en de deontologie van het journalistenkorps respecteer. Ik vertrouw erop dat hij, net als alle andere kandidaten, een gelijke behandeling krijgt.

De sperperiode is op 10 mei 2010 ingegaan. Dat betekent dat politieke gasten enkel voor programma's onder de redactionele verantwoordelijkheid van een hoofdredacteur mogen worden uitgenodigd. Kandidaten kunnen, bijvoorbeeld, niet meer in spelprogramma's op radio of televisie verschijnen. De VRT heeft de medewerkers van de nieuwsdienst erop gewezen dat het werk met het allergrootste respect voor de deontologische regels moet worden uitgevoerd. Daarbij moeten correctheid, objectiviteit, neutraliteit, kritische zin en soberheid op alle vlakken de leidraad vormen. Tijdens de aanloop naar de verkiezingen vindt de VRT een redelijk evenwicht tussen alle partijen in de programma's en over de programma's heen belangrijk. De hoofdredactie heeft de programmamakers op dit belang gewezen.

Tot slot wil ik het antwoord op de eerste vraag nog even verduidelijken. De heer Bracke is nog steeds in dienst. Bij zijn aankondiging tijdens de komende verkiezingen kandidaat te zijn, heeft hij verlof genomen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: We kunnen niet in zijn hoofd kijken, en ik wil niet het proces maken van één persoon, dus ik laat het voor wat het is.

Mijnheer Van Dijck, het is natuurlijk waar dat de verkiezingen binnen de 40 dagen moeten worden georganiseerd en dat er dus weinig tijd is. Naar aanleiding van deze overstap vind ik wel dat de vraag mag worden gesteld over dit soort zaken. De vraag of er geen gepaste terughoudendheid moet zijn, moet gesteld kunnen worden. Ik heb geen enkele moeite met deze overstap en ik zal dit verder opvolgen.

Minister, mijn vierde vraag is of er algemene richtlijnen zijn, met name niet meer in spel-programma's en infotainment verschijnen. In de sperperiode is dat nogal vanzelfsprekend. Ik wil geloven dat er een evenwicht is in politieke programma's. Niettemin zou ik het hebben geapprecieerd als de heer Bracke iets vroeger had meegedeeld dat hij die overstap maakte. Het is de korte periode tussen zijn overstap, daaraan voorafgaand zijn laatste 'Bracke'-programma en de datum van de verkiezingen, waarin deze zaak past. Ik ben geen rechter, ik ga geen oordeel uitspreken. Gepaste terughoudendheid is een absolute noodzaak in deze kwestie, ook in zijn hoofde. Ik hoop dat hij daar respectvol mee omgaat, ook voor zijn werkgever, de VRT, en de geloofwaardigheid van dat instituut. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik apprecieer het betoog van de heer Van Dijck. Hij zegt dat hij geen woord terugneemt van wat hij in het verleden heeft gezegd. Ik heb op geen enkele manier en op geen enkel moment het proces gemaakt van de heer Bracke. Integendeel zelfs. Ik heb heel duidelijk gezegd dat ik zijn keuze respecteer en ik verwijt hem zelfs niet dat hij wordt gevraagd in de programma's van de VRT. Elke kandidaat zou daarop ingaan, wat logisch is.

De heer Van Dijck houdt ook een pleidooi voor een zekere terughoudendheid, los van het feit dat zijn partij en haar kandidaten iets meer aan bod komen dan in het verleden. Wij hebben ook een kandidaat gehad die ooit bij de openbare omroep was. De minister antwoordt dat de VRT zich bewust is van het feit dat men zich terughoudend moet opstellen, dat elke kandidaat recht heeft op het verschijnen in politieke programma's, in discussies en zelfs praatprogramma's. Ik heb begrepen dat 'Phara' daar ook bij hoort. De vraag is dan wat een praatprogramma en wat een politiek programma is.

De VRT zegt dat er een terughoudendheid moet zijn en dat de heer Bracke wordt behandeld als elke andere kandidaat. Het is onmogelijk om alle kandidaten op dezelfde manier te behandelen. Bij de openbare omroep moet men de nodige voorzichtigheid aan de dag leggen en een evenwicht zoeken om ervoor te zorgen, zolang we geen nationale kieskring hebben voor de Kamer, dat alle belangrijke kandidaten in elke kieskring op een gelijkwaardige manier worden behandeld. In het verleden heb ik vastgesteld dat dit zeker niet altijd het geval was. Af en toe vallen er kandidaten uit de boot omdat er geen plaats, tijd en ruimte is.

Mijnheer Van Dijck, ik heb respect voor wat u hebt gezegd en voor uw reactie op wat ik heb gezegd. De VRT moet dus de nodige journalistieke deontologie aan de dag leggen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik neem akte van het feit dat er in deze commissie over alle partijen heen eensgezindheid is over het feit dat alle partijen en hun politieke vertegenwoordigers op een gelijkwaardige manier aan bod moeten kunnen komen bij de openbare omroep. Ik kijk dan ook met heel veel plezier uit naar de dag dat de VRT dat ook effectief zal doen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, misschien moet u eens een objectiviteitsonderzoek doen bij de openbare omroep zoals in Nederland, vooraleer we discussiëren over ons buikgevoel van wie meer en niet meer op tv mag bij de openbare omroep. Dat zou ons op

weg helpen. In één beweging stel ik voor dat ook de uitzending die in de schoot van dit parlement wordt gemaakt en die de uitzending door derden vervangt, ook eens wordt bekeken voor wat de politieke verhouding betreft. Dat zou dan als basis kunnen worden gebruikt voor de volgende beheersovereenkomsten.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Als voormalig journalist kan ik zeggen dat al die pleidooien niets uithalen. Er is zoiets als journalistieke vrijheid en daar kan men niet buiten. Er wordt effectief met streepjes gewerkt, mijnheer Wienen. Er worden dus wel streepjes getrokken. De heer Bracke krijgt als lijsttrekker in Oost-Vlaanderen meer aandacht dan Mathias De Clercq en andere lijsttrekkers. U kunt daarover treuren, mijnheer Tommelein, maar zo is het nu eenmaal.

Er zijn regels en die regels worden zo goed mogelijk gevolgd door de VRT en de journalisten. We kunnen daar alleen nog strenger op toezien. Die redacties opereren echter onafhankelijk, en daar moeten we ons bij neerleggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■